

Reigo Tamm - ootamatult armastatud lauljaks

Reigo Tamm on rahvusooper Estonia noor tenor, kes võlub publiku südameid oma värvikate tegelaskujudega. Tema lahke olemus paistab teatris juba kaugelt silma ning kolleegid kirjeldavad teda kui avatud suhtlejat, kellega on alati põnev ja lõbus koostööd teha.

Reigo Tamme saab laval näha muusikalides "Viiuldaja katusel" ja "Buratino", ooperites "Tsaari mõrsja", "Tütarlaps kuldsest läänest" ja äsja esietendunud "Võlulöödis" ning säravates peaosades operettides "Lõbus lesk" ja "Krahv Luxemburg".

Kuidas jõudsid muusika juurde?

Muusikaga hakkasin tegelema juba lapsepõlves. Ema on mul tugeva muusikalise taustaga - mängib klaverit, annab muusikatunde ja on laulnud kooris. Meie peres kuulati muusikat palju, käisime kontsertidel ja teatris. Kuna Tapal oli vaja teha valik, kas minna spordi või muusika peale, siis mina sporditegemises rõõmu ja lusti ei näinud ning valisin juba väga noorelt muusikatee. Käisin muusikakoolis, mängisin puhkpilliorkestris, laulsin koorides ja tegelesin rahvatantsuga.

Aga kuidas ooperilaul sinu ellu tuli?

Sel ajal ma ooperilauljaks ega professionaalseks muusikuks saada ei tahtnud. Mulle tundus see maailm kuidagi kaugel, hirmuäratav, keeruline, täis reegleid ja tabusid, millest ma noorena aru ei saanud. Mu soov oli saada näitlejaks ja tegin kõik selleks, et lavakunstikooli sisse saada. 2008. aastal, pärast Tapa gümnaasiumi lõpetamist, läksin lavakunstikooli katsetele ja endalegi usumatult sain sisse 13 väljavalitu hulka. See oli 25. lend, mida juhendasid Elmo Nüganen, Anu Lamp ja Taavi Teplenkov. Ma olin väga kihvtil ja uhkel kursusel, kust on tulnud palju tuntud näitlejaid - vennad Kalmetid ja Piusid, Pääru Oja, Piret Krumm jt. Väga tugev, töökas ja vaimne kursus. Töötempo oli meeletu ehk laisa inimesena pidin end väga kokku võtma. Siiski tuli ootamatu pööre. Kevadsemester lõppes reedel, 13. juunil. Ei ole nagu ebausklik inimene, aga peaks vist hakkama, sest elus ikkagi on mingid märgid ja numbrikombinatsioonid, mis

Muusika

20,21,22

Teater Vanemuine
Rahvusooper Estonia
Estonia teater
Teater

töotavad halba või head. Kõndisin lavakunstikoolist Viru keskusesse emale sünnipäevakingitust ostma, Tammsaare pargis laulis Ines lugu "15 magamata ööd" ja hakkasin täiega nutma. Ma vist olingi 15 ööd eksamite pärast magamata olnud ja aeg oli nii pingeline. Mõtlesin, et kooli esimene aasta saab läbi ja ma peaksin õnnelik olema. Otsin kingi ära ja hakkasin kooli tagasi liikuma. Nüüd laulis Ines laulu "Iseendale". Taas puhkesin nutma, ju ma siis tundsin ette, mis tulemas oli, ja tulemus oli see, et Nüganen viskas mu koolist välja. Mu maailm varises kokku, sest ma olin ju kogu aeg tahtnud vaid näitlejaks saada. Mind päästis Ingo Normet, kes ütles, et mine õpi ooperilaulu, ja aitas mind. Anne-Liis Poil oli meil lauluõpetaja ja ta oli juba näitlejatöö kõrval toonud välja mu hääles tämbreid ja sügavusi, mis andsid vihje, et isegi kui üliõpilasest nimega Reigo saab näitleja, on tal kõrvalt võimalik tegelda laulmisega.

Ooperilaulu läksin õppima täiesti vastu tahtmist, aga mul ei olnud ka mingeid muid alternatiive. Sain õpetajaks Taavi Tampuu. Mõtlesin, et ei tea, kas minust ikka lauljat saab ja olin üldse pessimistlik. Aga meie töö Taaviga läks ääretult viljakalt ja hoogsalt. Ta on väga hea õpetaja ja minu jaoks oli see parim lahendus. Olin üks ta esimesi õpilasi, mis tähendas seda, et kui mina ei viitsinud, siis tema motivatsioon noore õpetajana ennast tõestada vedas mu august välja. Lauluõpinguid alustasin 2009. aastal ja 2011. aastal laulsin Vanemuises 22-aastasena juba operetis "Lõbus lesk" Camille de Rossilloni osa. Selle eest olen tänulik dirigent Paul Mägile. Nüüd tähistan oma 10. tööjuubelit sama operetiga, aga Danilo rollis ja Estonia teatris. Elus juhtuvad tihti asjad, mille olulisusest saad alles hiljem aru. Kellegi tee ei lähe otse või kui läheb, siis peab see ikka igav elu olema.

Kuidas sattusid Estonia teatrisse?

Kõik käis nii kiiresti. Olin Vanemuises ja õppisin uusi rolle. Esimene etendus Estonias oli muusikal "Viuldaja katusel", sinna kutsus mind lavastaja Georg Malvius. Siis tuli operett "Linnukaupleja", mida Aivar Mäe mind tegema kutsus. Selle lavastusega läkski nii, et mind võeti koosseisuliseks. Alguses Mäe nagu mainis möödaminnes ja siis kutsus mind ükskord oma kabinetti. Mõtlesin, et mis nüüd lahti on. Aga ta rääkis, mida ta minus näeb ja mida ma ise võiksin endas näha ja kutsus

Estoniasse. Võtsin pika mõtlemisaja, sest laual oli väga konkreetne valik. Mul oli Vanemuises kõik hästi - töö, sõbrad, kolleegid, elukoht. Aga sain aru, et nii varakult ei saa veel mugavaks jääda. Pidin end raputama ja uut proovima. Tartu, Vanemuine ja kõik sealsed inimesed on mul ikka hinges ning loodan, et keegi ei võtnud seda reetmisena. Estoniasse tultes oli mul selle maja, ajaloo, professionaalsuse ja ka intriigide ees suur hirm ja aukartus. Kohale jõudes nii hirmus polnudki ning eks jutud on ikka suuremad kui tegelikkus.

Kes on su Lemmik Lavapartner?

Mulle meeldivad tõesti kõik mu kolleegid. Isegi kui kellegagi nii väga ei klapi, tuleb ta meeldivaks mõelda, kui just ei pea laval konflikti mängima. Kui inimene on sümpaatne ja laval tuleb olla armastajapaar, on kohe lihtsam.

Aga millised on olnud su Lemmikrollid?

Minu puhul kindlasti arvatakse, et mu lemmikud on koomilised osad. Publik on harjunud mind nendes nägema. Need ongi vahvad, aga tegelikult ootan ma kõige rohkem traagilisi osi. Mäletan, et Vanemuises tulid need usutavalt välja ja neid oli põnev teha. Naudin vene muusikat ja mulle meeldib ooper "Tsaari mõrsja". See läheb väga hinge.

Lavastusena meeldib "Viiuldaja katusel". See on väga mõjus. "Faust" on ka hea, kuigi seal mul osa pole. Viimastest lavastustest meeldib "Lõbus lesk", seal on mul palju teha.

Kas samastud ka ise oma rollidega?

Ei oska päris öelda, mis see tehnika on. Lavakunstikool jäi ju mul pooleli. Tean, et näitlejad töötavad erinevalt. Mina otsin rolli pigem ikkagi iseendast. Loomulikult kui ma pean mängima näiteks krahvi või kurjategijat, siis seda ma endast leida ei saa, pean kuskilt kopeerima ja mujalt otsima. Palju infot saab ka lavastajatelt ja liikumisjuhilt, aga tunded ja emotsioonid pean ma enda seest leidma. Selle suur oht on muidugi, et rollid võivad muutuda ühesuguseks. Seda ma kardan ja olen alati palunud, et lähedased inimesed kohe mulle ütleks, kui mu üks tegelaskuju hakkab väga sarnanema teisega.

Kuidas rolliks ette valmistud?

Prooviperiood lavastajaga on tavaliselt poolteist-kaks kuud, kuid enne seda peab olema kogu materjal omandatud. Kõik algab sellest hetkest, kui pannakse üles käskkiri, kust saad teada, kas sul on uues lavastuses roll või mitte, mis võib juhtuda isegi aasta enne esietendust. Kui osa on teada, võtan noodikogust välja libreto ja hakkan sellega tutvuma.

Esimesena hakkab õppima võõrkeelset teksti. Teen selgeks häälduse ja tõlgin oma öeldud laused ning ka samas stseenis teiste tegelaste laused. Pärast seda algavad muusikaproovid kontsertmeistriga, kus algul õpime noote ja hiljem tegeleme emotsiooni, vokaali ning stiiliga. See on suur töö, et saaks laval särada. Lõbusaks läheb alles siis, kui kõik on peas ja saab juba väiksemate detailidega ning näitlemisega tööd teha.

Kui palju uut materjali sul igal hooajal on?

Käesoleval hooajal on teatris seitse uut tükki - kuus esietendust ja ühega alustame proove juunis. Lisaks on ka teatriväliseid projekte. See polegi nii vähe, kuigi mõned rollid on ka väikesed. Vahel on mõni väike osa päris raske ja mõni suur hoopis lihtsam.

Kas osad saavad alati enne esietendust kindlalt selgeks?

Igat pidi on olnud. On olnud selliseid esikaid, kuhu lähed ikka korraliku värinaga peale ja siis iga etendusega läheb tükk koos rolliga aina paremaks. Esietendusel ilma närvita ei saa, ka siis, kui osa on selge.

Kas ei tule tühimust, kui mõnda rolli saab Liiga palju mängitud?

Ei. Pole ka sellist tükki, mida oleksin liiga kaua mänginud. Kõige rohkem olen mänginud "Viiuldajat katusel" umbes 70 korda. Kogu aeg on uued olukorrad ja partnerid on inspireerivad. Sa ei saa ju näiteks Mait Malmstenile kehvasti vastu mängida. Loomulikult on kehvi päevi. Olen korra läbi elanud sürreaalse olukorra, kus tuli anda "Krahv Luxemburgi" etendus, samal ajal kui mu vanaisa oli suremas. Tulin tema surivoodilt ja arvasin, et ta järgmist päeva ei näe. Olin terve öö magamata ja arvasin, et

ei suuda seda etendust teha, aga tundsin, et ei saa seda ära ka jätta, samas oli väga raske vanaisa kõrvalt ära minna. See mure mu sees oli kohutavalt suur ja valus, aga etendus oli hea võimalus selle eest põgeneda. Lõppkokkuvõttes õnnestus kõik väga hästi ja öeldi, et oli kohe erithoogne, ning vanaisa ootas mind ka ära. Kui oled halvast seisust teinud hea etenduse, on väga võimas tunne. Võit iseenda üle annab kõige parema emotsiooni.

Kui raske on leida oma lavasära?

See ei käi mingist nupust, aga ma arvan, et see on seotud harjumuse jõu ja lihasmäluga. Kui publik on saalis, orkester mängib, kostüüm on seljas ja grimm peal, siis olen harjunud end käivitama. Mõnikord enne etendust mõtlen, et energia on maas ja peaks kohvi võtma, aga siis tean, et kofeiinienergiale lisandub veel harjumuseenergia ja siis lähen laval lõhki. Ma võingi enne etendust olla loid, aga laval olles kogu see energia tuleb. Tuleb ennast usaldada. Loomulikult on erinevaid päevi ja ka sära on erinevat. Mõni sära väljendub liikumises, mõni hääles, mõni hoopis silmavaates. Ma olen tegelikult üpris ebakindel, ükskõik kui hästi ma ka rolli ära ei tee. Ebakindlust aitab kõige paremini maha võtta publiku tänu ja aplaus.

Mis on su lemmikžanr, mida sulle meeldib teha?

Ma suhtun võrdse austusega kõigisse žanridesse. Ooperit, operetti, muusikali - kõike on teatrisse vaja. Kui muusikakauge inimene tahab teatrisse tulla, ei tasu tulla vaatama kohe Wagneri ooperit, sest selle esimese korra doos oleks ehk liiga tugev. Teekond peab olema loogiline ja astmeline, sest vastasel juhul ei teki huvi. Algul tasuks vaadata muusikali või operetti, siis mõnd lihtsamat ooperit jne. Kõike tuleb anda õigetes annustes, nagu rohtu. Nohu korral ei panda ju kohe antibiootikume peale. Juba lastega võiks varakult hakkata seda rada käima - algul lasteetendused, siis muusikalid, operetid. Siis läheb ta hiljem keerulisemaid oopereid ja kontserte vaatama/kuulama, sest tee selleks on loodud. Mulle meeldivad ka väga uudisteosed ja eesti heliloojate looming. Pean neid väga olulisteks. Olen teinud nüüdismuusika lavastusi nii Vanemuises ("Rehepapp", "Tulleminek", "Guugelmugelpunktkomm") kui ka Estonias

(“Pilvede värvid”). Nii meie oma publik kui ka külalised tahavad näha riigi enda autoreid ja loomingut.

Mis sa arvad, miks sul nii hea publikumenu on?

Seda tuleks publikult küsida, aga ma arvan, et äkki on kaasa aidanud mu koomilised rollid, sest need lähevad võibolla rohkem peale. Aga kui keegi arvab, et koomikat ja nalja on lihtne teha, siis ta eksib. Mind pahandab, kui inimesed arvavad, et koomika tegemine on tilulilu. Inimesi naerma ajada on väga raske. Koomikul võib nalja tehes olla hoopis halb tuju.

Lavatöö kõrval oled osalenud ka poliitikas - kuidas sa sinna jõudsid?

See oli juhus, aga samas väga loogiline samm. Kukkusin lavakast välja ja mul polnud nagu midagi teha. Olen alati olnud Tapal aktiivne ja otsustasin kandideerida, et tegelda Tapa kultuurimaastikuga. Jõudsin olla ka volikogu esimees ja tegelda haldusreformiga, et ühendada oma kaks koduvalda - Tapa ja Tamsalu. Aga tänaseks olen sealt tagasi tõmbunud. Öeldakse, et poliitika on räpane ja seal on valetamist ja vassimist ning eks ta muidugi nii ole ka, aga lõppkokkuvõttes peab keegi seda tööd ka tegema. Ei saa öelda, et poliitika ei huvita. Inimesi huvitab ju hea kooliharidus, korras teed jne. Ma pigem kujundan seda ise, kui lasen kellelgi teisel teha. Artistina tunnen kohustust ja vastutust ka ühel hetkel kultuuripoliitikaga tegeleda ja seda valdkonda riigis arendada. Kui kultuuriinimesed seda ise ei tee, siis ei tee seda keegi, või teeb mitte nii, nagu vaja oleks. Olen ka kuus aastat korraldanud Tartu linna päeva alapealkirjaga “Operisümbioos” kus teeme klassikalises muusikas huvitavaid katseid, põimides erinevaid žanreid.

Mida põnevat sa veel teed?

Viimane pööre, mis oli minu jaoks täiesti uskumatu, oli saada seriaali näitlejaks. Märtsi algul tuleb Kanal 2-s välja seriaali “Alo” uus hooaeg, kus mängivad eesti parimad draamanäitlejad. Olen õnnelik, et mulle pakuti seal osa ning see on ka päris suur. Kehastan Ahti Eloogi. Närv oli ääretult suur, sest kolleegid olid nii võrratud, aga arenesin iga päevaga ja õppisin tööd tegema ka

kaamera ees. Kõige rohkem loodan, et inimesed vaatavad seda seriaali ja tegelast ja mõtlevad, et oot-oot, see pidi ju mingi ooperilaulja olema, ning tulevad vaatama, mida Ahti ka Estonias teeb. Sellest projektist on nüüd ka üks lavateos sündimas - "Alo" produtsendi Karl Kermese ja kirjanik Rein Pakuga paneme kokku lavateost, kus on ühendatud koomika, muusika ja ooper.

"Krahv Luxemburg", lavapartneriks Janne Ševtšenko. FOTO VELJO POOM Monostatose rollis "Võluflöödis". [Estonia teatri](#) 5EB publikupreemia koos Kristel Pärtnaga. (2020).

Brita-Liis Oruste, G. Otsa nim Tallinna muusikakooli õpilane